

ДІЛО

Видавничча Спілка „Діло”.

Перед подорожами до Галичини.

Львів, 12. серпня 1918.

Польські часописи доносять у депешах їз відін: В половині вересня міністер публичних робіт Гоман, міністер скарбу Віммер і міністер дія Галичини Галецький відбудуть Інспекційну подорож по Галичині. В інспекції (I) вільме участь також превес кала польського д-р Тергіль.

В звязку з сим донесенням стоїть звістка краківських газет, що згідна висше подорож має бути приготовленням до „гостини дуже високо встановленої особи, яка приїде до Галичини коло 20. с. м.”

З обома сими донесеннями стоїть у звязку та кокзагальню в польських кругах колъ портова на звістка, що обі єї подорожі, а особливо друга, мають на меті — дослідно: „погладити Польщу”.

За що треба міродатним кругам Австрії, гладити Поляків? Польська преса дає на се відповідь ясну і переконуючу: Передоєм на лежить Полякам перепрошення за буцім - то „безоглядне” ведення процесу в Марм. Сиготі. Далі за сам факт підписання (хоч і не додерканого) берестейського договору з Україною. Далі за те, що взагалі могла бодай на хвилину приступати в головах міродатних австрійських кругів ідея піділу Галичину і визволення українського народу від польського самодержава. Колотко замути: Належиться Полякам передорожня за те, що австрійська держава властиво не всіляла до останка викорінити українського народу в Галичині і створити остаткове поле для засіді свободного розширення польського племені на Схід, на українську частину Галичини, яку ми — яка без змін! — досі, мимо столітного панування австрійсько-польського режиму над нами, сміємо шахати землею своєю, землею українською.

За все те належаться Полякам „погладження”.

Такий і не інакший політичний змісль підсумують Поляки стодіваним подорожам високоподавлених осіб (в їх числі і — п. Тергіль) по Галичині.

Коли б справді мало так бути, як впевняється преса і як чувається польські круги, то май-бі було українській стороні вільно брати одну раду дати високодостойним особам, які вибираються в такими цілями до Галичини: Нехай обмежать свою візиту на польській землі і польську, Західну Галичину. Се було б наслідок в двох оглядів.

По-перше: Як мова про відбудову Галичини, то побачити нетільки відбудову знищеної будови нового, ніколи не знищеної може справді тільки в приложенні до Поляків до Західної Галичини; бо в приложенні до справді знищеної української Східної Галичини про вікуну відбудову й говірати не можна. Тут віденські гости побачилиби хиба Потемкінські домики, скисні або вісі знамені, — що могло ще дичити Катерині II у XVIII-му столітті, але дуже мало пристоїть на кінець вершої чверті ХХ-го століття.

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10, II. пов.
Кonto почт. підл. 26.726.
Адреса тел. „Діло—Львів”.
Число телефону 565.
Рукописів
редакція не збергає.

ПЕРЕДПЛАТА
в Австро-Угорщині:
місячно . . . . . 5 — К.
четвертично . . . . . 15 — .
піврічно . . . . . 28 — .
пілорічно . . . . . 56 — .
у Львові (без доставки):
місячно . . . . . 4 — К.
четвертично . . . . . 12 — .
піврічно . . . . . 22 — .
пілорічно . . . . . 44 — .
в Німеччині:
піврічно . . . . . 28 — М.
пілорічно . . . . . 56 — .
За заміну адреси
платиться 50 с.

Ціна оголошень:
Рядок п'ятірковий, двошільниковий
або Вісім ліній ВІІ с. в наявності
1. К. в одиницях 1:50, в редакційній частині передбачено по чотири
чи 2 К. після цього 2 К. Слова
також друкарські подвійні. Оголошенні
на публіку 1 лінію ю подвійні.
Постійні оголошенні за обсягом
— — — — —
Одни примірники коштує
у Львові 16 с.
на провінції 20 с.

Начальний редактор: Д-р Ваціль Панайло.

нищі убийника Генерала Айхгорна і капітана Дреслера. Засуд такий вийшов від німецького полевого суду; виконано його зараз ціля дотвердження.

Скоропадський протестував?

Львів, 12. серпня 1918.

Під таким заголовком „Nowy Dziennik” в телеграмі зі Львова доносить: Довідується від добре поінформованого політика, котрий що-йно вернув з Києва, близьких пояснень про занурювання тайного договору, який дотичить поділу Галичини. Гр. Форгач заявив найзвичайніше гетьманові, що австрійсько-угорське правительство не признає тайного договору про поділу Галичини, та запитав гетьмана, як він супроти цього ставиться. Гетьман відповів, що протестує проти цього, однаке на жаль Україна не має віякої сили, щоби вимусити додержання договору. На підставі послідних слів доніс гр. Форгач міністру землеробства Дорошенкові, що гетьман згодився на занурювання договору.

У Дорошенка повторилася та сама сцена, що у гетьмана. Гр. Форгач доніс опісся до Відня, що українське правительство — звірється додержання договору. Німецький посол заявив українському правительству, що супроти австрійського становища не може в сій сарвінітого відійти.

„Неввичайна гостина” у Львові.

Львів, 12 серпня 1918.

В телеграмі зі Львова доносить „Goniec Krakowski”: „В тутешніх політичних кругах на-діються гостиною одної дуже високо поставленої особи коло 20. с. м.”

Убийник ген. Айхгорна повіщенний.

(ТКБ) Київ 11. серпня 1918.

Вчора пополудні о 5. годині прилюдно (!) повіщено в Києві коло Лук'янівської вяз-

Протиболішевицький рух у Московщині і Україні.

Київ, 6. серпня 1918.

Нинішня „Робітнича Газета” містить такі цікаві уваги до подій в Московщині:

У нас дуже поширені думки, що большевицька влада в Московщині доживає останні дні. Большевики ж запевняють, що всі поголоски про незвірдість їхнього становища є не чим іншим, як вигадками „буржуазних газет”.

Треба сказати, що до певної міри вони мають рацію. Прилаймі в тій амплітуді, що скинута большевицький режим своїми власними внутрішніми силами Московщина не може. Серед величезної більшості московського народу може є незадоволення від свого сучасного стану, але нема бажання замінити большевицьку владу якось іншою.

Широкі маси робітництва нізводки не можуть сподіватися на зоратунок. Найкраца влада не може відновити зруйнованого промислового життя, не може зробити так, щоб посткризти фабрики та заводи. Олже не може зарадити Й лихови безробіття. Але вже в нікому разі не можна сподіватися, що нова влада буде витрачати такі величезні суми на допомогу безробітним, як це робить большевицьке правительство. Утримувати величезні маси безробітних на кошт держави — на це, при всьому бажанні, не піде ніяка влада, що прийшла би після большевиків.

В большевицькій владі робітники, *безпечно добають свою владу, а щоби передбачити, яку будучину готові їм більшевицька політика руйнажі господарського життя країни, для того, щоби це передбачити, російські робітники ще занадто темні, несвідомі і, скажемо правду, занадто розвошілі большевицькими революційними порядками.

Що до селянства, то поки процес переходу поміщицьких земель в їх руки не закінчився, вони також будуть відніми підданцями більшевицького царства. Тим більше, що це підданство ні до чого не обов'язує. Більшість крестьянство має повну волю в Московщині розвиватися в „богачами“ як Іому, а навіть ко-

жньому поодинокому селянинові, до відоми.

Гадати, що у цих напіадів лодий про-кінетсья почуття державності, що вони зуміють піднести над обиженими інглезами своє село, інтересами даної хвилі — було б дуже наївною річчю.

Поки це „більшішее“ селянство — а такого в Московщині величезна більшість — не закріпить у своїх руках здобутої землі остаточно, поки воно не перетвориться на дрібну буржуазію і не перейдеться І ідеєльг'єю, доти воно не піде проти большевицької влади.

Однак, ані в робітництві, ані в селянстві нова влада утворитися не може. Лишається гордська буржуазія (від великій до дрібній), поміщики та дуже незначна група, так звані сільські „кудаїві“, до цього можна ще додати значну частину донського та іншого козацтва.

Сили всіх цих груп занадто малі. Це по-перше. По-друге, на чолі їх, очевидно, може стояти тільки велика буржуазія та поміщики. Однак сили ці є контревоюційними.

Таким чином перемога цих сил, коли б воно могли перемогти, була б перемогою контрреволюції, була б поворотом до монархії.

Досить поглянути на головну силу повстанців проти большевіків — добровольче скій армії, щоб це стало очевидним.

Але, як ми вже відзначили, ці сили занадто слабі. І лише „перебування в положенні повстанців організованих чехо слов'янських військ та союзницьких експедиційних отрядів додає, як пише київська газета „Народне Діло“, певністю, більшісті значної кількості повстанців“.

Участь в повстанні антиантанті беззречно не збільшить сили тих демократичних елементів, що беруть участь в повстанні (або, як пише теж „Народне Діло“, „направляють і організують происходящее на їх відмінне відстані“), лише тих, що идуть під прапором монархізму. „Союзникам“ потрібна передусім „єднання“ Росія, котра могла би бути вірною слугою. В своїх планах що до відбудовування Росії вони можуть числити лише на якусь реальну силу, а також є лише оті мо-

„ІЗ ТЬМИ ДО СВІТЛА”

Замужні жінки хотіть мігдєдь си на фронт, на тужину, єбо в поході, в теплій старій сі, щоб іх мужі не пішови. І до дому не може прочеси на них прірати; да того жінка посідає плахувати, щоби і час наплатити присяю її булини падискоронині, від огню в Товариство підтримки обезпечені. „Дістер” у Львові, вул. Руська ч. 20, є щоби не курзати мужа на утрату відходження в склучу помеки, — солов'ю що Товариство не має обов'язку пригадувати і усміянти. 1 жу?

ФЛОРІОТИКА.

Второк, 13. серпня 1918.
Нині: ресо-кат. Експрес — римо-кат.: Іноді ж
Вечтре: греко-кат.: Пр. ч. X. — римо-кат.: Вісімнащі.

Управа виховуючого інституту для дівчат С. С. Василіанок у Львові триває на слідуючій рік шкільний учениці і студентки університету. Інститутки одержують поміщення, харч, опіку і поміч в науці. Науку музики уділяти будуть кваліфіковані сили музичного Інституту ім. М. Лисенка. Близьші умови прийняття подають зараз уочно: бо письменно. Всі письма і подання о приняття належать пересилати до управи монастиря С. С. Василіанок у Львові, вул. Потоцького ч. 95. Інститут буде приміщений від 1. вересня при вулиці Зиблакевича ч. 30. — Управа. 2288 3—3

В дівочій гімназії С. С. Василіанок у Львові відбудуться вписи до всіх класів 2. і 3. вересня від 9—12. і 14—6 год. До впису мають явитися учениці особисто в товаристві родичів або опікунів. Планішіх вписів дирекція не буде узгляднувати. Поправи: Іспити відбудуться 2, 13 вересня, вступні до 1. класи 4, о 8. год., а до інших класів 10—15. вересня. Шкільний рік розпочнеться 4. вересня спільним Богослужінням, на якім мають явитися усі учениці. Правильна наука 5 вересня о 8. годині. Гімназія буде приміщена при вулиці Сузінського ч. 21. — Дирекція. 228 а) 3—3

Красне Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові подає до відома, що вклад брошури В. Целевича „Про чинить би і списування восених шкіл“ у нас хвидово вичерпалий — просимо в мовчаннією книжку по наших філіях — які одержали більшу скількість — цих брошур в комісію розпродажу. 2—6

Гімназіальний комітет в гірськім місті східної Галичини оголошує конкурс на посаду управителя уко. приватної реальної гімназії (3 класи) і двох учителів: фільольного і математикі природника. Рефлектично на ті погади зволять чим скоріше подати умови до Адміністрації „Діла“ для тієї ж комітету в гірськім місті. 265. 2—2.

Дирекція Видавничого Товариства „Українська Літературна Скарбниця“ подає до відома своїх Вл. Членів, які підали свої удали на шахі, юн. „Дністра“ ч. 10700, що висилкі уділові книжочки розпіччаться в I. IX. с. р. — Чайковський, Рудницький. 255 3—3

Український Робітничий Дім у Львові. Читальня просвіти ім. Івана Франка в таборі виселенців в Гімнід на своїх останніх загальніх зборах порішила дати весь свій макет як основний капітал на куплення або відбудоване у українського Робітничого Дому у Львові. Також чит. Просвіти ім. Тараса Шевченка дала одну акцію „Українського Банку“ у Львові на 400 К на ту саму шахі. На ліквідаційних зборах чит. ім. Івана Франка відрізно кураторю, що має звернути тим фондом і старати ся о його побільшенні. Планована кураторія зложила в „Земельному Банку південному“ у Львові квоту 3520 К. мас одну акцію „Укр. Банку“ 400 К / готівку 90 К 46 с. — разом 4012 К 46 с. Тепер звертається до підписані до всіх працюючих людей Галичини і Буковини в зазивом, щоби зоч. Найдрібнішими дітками причинилися до вібраю такої суми грошей, щоби в столиці австрійської України і українське робітництво мало центр свого життя. Гроші треба слати на адресу „Земельний Банк Гіпотечний“ Львів. Під віде 7 дія „Українського Робітничого Дому“ у Львові. — Гімнід. 1. мая 1918. Анна Сирольська, Іоніна Олеськова, Іван Вовчук, Гриць Гердимчук, Омелян Бачинський, Емануїл Сандуа і др. Нев Ганкевич.

„СВОБОДА“

Відповідь за редакцію А.-Я. ВАСИЛЬ ПАНЧЕНКО

нечічайну драму на 4 дії
з Маґдою Соня
— в головній ролі —

— висвітлює від б. с. к.
Кіно „КОПЕРНИК“
вул. Коперника ч. 9.

ЗАГАЛЬНІ ЗВОРИ

„Господарсько-точильної спілки „Ніна“, стоя, зар. в обмеженою порукою в Бережанах відбудуться 19. серпня 1918 о год. 4 по полуни в льскалі „Народного Дому“ з слідуючим порядком днівним:

- 1) Відчитання протоколу з последніх з'їздів зборів.
  - 2) Зайт в діяльності за роки 1914, 1915, 1916 і 1917.
  - 3) Відсесення на уряді діяльності спілки.
  - 4) Реферат про організацію.
  - 5) Вибір нової Надзвірої ради.
  - 6) Вибір і затвердження директорії.
  - 7) Вибір членів статутом.
- 268

Краєвий Союз для збуту худоби у Львові вул. Оссолінських ч. 15.

потребує сейчас кореспондента, яка вправно пише на машині „Мередес“ українським і латинським письмом і трансформує до бухгалтерії і мапінгу. Відночно писані подані патентів приймає Дирекція кожного дня до 12. год. рано.

Нові книжки.

Нові книжки.

Нові видання
„Всесвітньої Бібліотеки“

Накладом видавництва „Всесвітньої Бібліотеки“ саме появився доуком слідуючі книжки:

H. 13. Гуга фон Гофманстала „Смерть П. Цінка“, драматична поема в перекладі Остапа Пущкого. Ціна 1 К. 50 с.

H. 15. Дра Дмитра Донцова: Українська драма думка і Европа. Політична розмітка. Ціна 3 К.

Кінчить ся друковать: В. Козленка „Діяльна“, повість в перекладі Петра Дятлова.

Нововидані випуски „Всесвітньої Бібліотеки“ можна дістати в „Книгарії Наук. Тов. ім. Шевченка“ у Львові Ринок ч. 10, або у іншу книжковичну в Бориславі за попереднім надсланням належності і на кошта посилки 30 сот. на південну оплату 60 сот.

Нова українська часопись німецькою мовою у Відні.

У Відні виходить нова українська часопис на мінієцькій мові:

„UKRAINISCHE BLATTER“

як всеукраїнський міжпартийний орган.

Часопис має на меті застугувати інтереси незалежної Української Держави перед публичною думкою Астро-Угорщини в Німеччині, в різноміж інтереси австро-угорських Українців. До створобітництва запрошено найвизначніших українських і німецьких публіцистів. „Ukrainische Blatter“ виходить єжіна разів на місяць і накладі 8—10.000 примірників. Часопис має власних кореспондентів в Києві, в Харкові, Одесі, Львові, Чернівцях, Берліні і Мюнхені. Единственім названим часописом являється б. редактор тижневника „Ukrainische Konservative“ Володимир Калинович. Умови передані такі: річно 18 К, піврічно 10 К, чвертьчно 6 К.

Адміністрація просить поспішити з замовленнями, щоби видавництво могло усталити наклад. Адреса Wien VIII. Albertgasse 26/13 від 128.